

BUS

BARNENS OCH UNGDOMARNAS SKÄRGÅRD

Bladet

Nr 3

EUROPEAN UNION

- ◆ BUS-träff i Vaxholm
- ◆ Kockduellen

BARNENS OCH UNGDOMARNAS SKÄRGÅRD

Projekt BUS är ett projekt för att utveckla delaktighet, skärgårdsidentitet och gemenskap för skärgårds-ungdomar i Stockholms, Ålands, Egentliga Finlands och Västra Nylands skärgårdsområden.

Projektets huvudmålgrupp och aktörer är ungdomar mellan 13-19 år. Sekundärt nås även barn och vuxna. Projektets språk är svenska. För projektets koordinering och ekonomi ansvarar Region Åboland. För planering, verksamhet och innehåll ansvarar dessutom SKUNK på Åland och SIKO i Stockholms skärgård.

Projektets styrgrupp har deltagande ungdomsrepresentanter från samtliga regioner.
Projektets webbsida: www.moja.nu/bus

Finansiärer är Stockholms Läns Landsting, Länsstyrelsen i Stockholms Län, Ålands landskapsstyrelse Egentliga Finlands Förbund, Nylands förbund, Länsstyrelsen i Västra Finlands Län, Nordiska Ministerrådets skärgårdssamarbete samt interreg 3A Skärgården

Region Åboland

Webbsida:
www.regionaboland.fi

BUS projektledare:

Carina Gustafsson
+358 (0)50 430 1192
carina.gustafsson@parnet.fi

Administration/ekonomi:
Siv Holmgren
+358 (0) 400 567 524
siv.holmgren@parnet.fi

SKUNK

Webbsida:
www.skunk.aland.fi

BUS projektledare

Lotta Angergård
+358 (0)400278 869
lotta.angergard@skunk.aland.fi

och
Mia Hanström
+358 (0) 400 784 871
info@skunk.aland.fi

SIKO

Webbsida:
www.siko.org.se

BUS projektledare

Agneta Österman
+46 (0)70 381 90 85
agneta.osterman@siko.org.se

och
Jonas Linell
+46 (0)750 58 54
jonas.linell@siko.org.se

Redaktion och Skribenter

Redaktion, detta nr:

- Morgan Rosén (Runmarö)
- Moa Johansson (Djurö)
- Elin Thomasson (Kökar)
- Nathalie Zambon (Stavsnäs)

Artikelförfattare:

Omslagsfoto:

Elin Thomasson (Kökar)

Övriga bilder i tidningen har tagits av deltagare på olika arrangemang.

Faktarutan

Upplaga: 5 000 ex
Spridningsområde: Stockholms skärgård, Ålands skärgård samt Egentliga Finlands och Västra Nylands skärgårdsområden.

Tryck: Princo Berghs

Nästa nr:

Manusstopp: 15 juni
Redaktionsträff: ca 9 juni
Utgivning: aug 2007

BUS-bladet ges ut inom ramarna för projekt BUS (se ovan)
Artikelförfattarna är huvudsakligen ungdomar (13-19 år) som själva deltar i projektets olika aktiviteter.

Fler redaktörer sökes

Vi söker ytterligare några redaktörer till kommande nummer. Som redaktör får resa på redaktionsträffar och sammanställa tidningens innehåll med hjälp av de bidrag som kommit in från olika skribenter. (Givetvis får du skriva själv också om du vill.)

Bidrag till tidningen

Alla bidrag i form av text och bild skickas med e-post till din lokala projektledare som också kan svara på frågor om redaktörsuppdraget.

BUS på Vaxholms Kastell

Så blev det dags för tredje BUS-träffen. Denna gång på temat Företagsamhet och med ett program som innehöll både föreläsningar och mer rörliga aktiviteter

Föreläsning– Lill Schierman

Vi fick föreläsning om företagande och "Vill man så kan man". Lill pratade om sin ungdom och hur hon flyttade in till Stockholm för att gå på gymnasium och bodde på internat. När hon sedan tagit studenten flyttade hon tillbaka till skärgården.

För ca 12 år sedan fick hon möjlighet att ta över sin pappas jordbruk. Innan hade hon haft många olika arbeten som fritidsledare, dagislärare och i restaurangbranschen.

av: Anonym

Workshop–SIP

Vi skulle diskutera hur man kan få världen bättre

Vi kom fram till att vi vill förbättra miljön.

Ledaren–Gayathri Rathinavelu– sa att vi skulle spalta upp allt vi brinner för och blir riktigt arga över.

Här är några saker

- miljön
- krig
- mobing
- rasism
- vi borde umgås mer med invandrare för att förstå att dom är som vi
- våga blanda kulturer
- Anställa flera utlänningar

av.Morgan Rosén

Kommentarer från utvärderingen

Det bästa med träffen:

Fångarna på kastellet! Dels för att det var störtkul, dels för att man kom varandra närmre och lärde känna nya personer. Man vågade liksom spela över och vara sig själv då.

Det sämsta med träffen:

När vi skulle diskutera hur vi skulle få det bättre i skärgården, men då menar jag inte att det är dåligt och att det ska bort, jag kom bara inte på nåt sämre.

Annat du vill säga om träffen:

Det här var min första BUS-träff men jag tyckte det var mycket roligt och jag trivdes verkligen med alla andra

Stensviks gårdsmjereri

BUS-ungdomar åkte till Stensviks gårdsmjereri på Ljusterö på studiebesök

Snabb och guppig avresa

Vi börjar med att lämna lunchen tidigare för att hinna med taxibåten. Båten gick precis utanför där vi åt. När vi okommer ut står det en liten orange taxibåt vid bryggan som ska köra oss till mejeriet. Vi var 15 stycken som satt i båten. Det var en rätt omfattande båttur för det var en väldigt blåsig dag vilket innebar stora vågor.

Elvis, Adam och Jakob

Väl framme blev vi mötta av Birgitta som var en av ägarna för Stensviks gårdsmjereri. Uppe på bården möttes vi av 3 stora bockar, Elvis, Adam och Jakob. Sedan delade de upp gruppen i två delar. En gick till getterna och den andra till Lasse för att bli informerade om ostmejeriet.

Vår grupp började att gå till ladan för att kolla in getterna. Alla var inne i ladan. En annorlunda grej i ladan var att det fanns hyllor. Vi blev nyfikna och Birgitta berättade att de fanns där för att getterna brukade slåss. För getterna blir aggressiva när de är brunstiga vilket de är var 3:e vecka.

Vi saknar foton från Stensvik så denna bild är lånad från Fredriksdal museer och trädgårdar

Underbara killingar

Sedan fick vi besöka de underbara små killingarna som bara var 9 veckor gamla. De var indelade i olika burar där det var 5 st i varje. Alla blev överförtjusta när de såg de små dunbollarna med pyttesmå ben. En lustig grej var att det satt små gummiband som man har runt syltburkar runt deras halsar. De satt där för att man ska kunna hålla reda på vem som är vem och som tillhör vilken mamma, för att mammorna tar gärna andras killingar.

En rolig kommentar som Birgitta sa lyder så här:
-Man kan säga att getter är mer lika människor än kor. Det var en rolig grej.

Hornen tas bort

När killingarna är 4 dagar gamla bränner de bort hornen så de en skadar varandra, men bockarna får ha sina kvar. Varje get som är frisk ger ca 4,4 liter och av mjölken gör de ost. Osten levererades till till krogar. En av krokarna de lämnar ost till är Sandhamn.

Efter det var det våran tur att gå till mejeriet. Där välkomnades vi av Lasse. Det var han som ansvarade för mejeriet. Han började berätta om hur man tillverkade osten. Han berättade att förr i tiden visste man inte vad man skulle göra av all getmjölk för att mjölken surnar så då började man att tillverka ost.

Jätteroliga miner

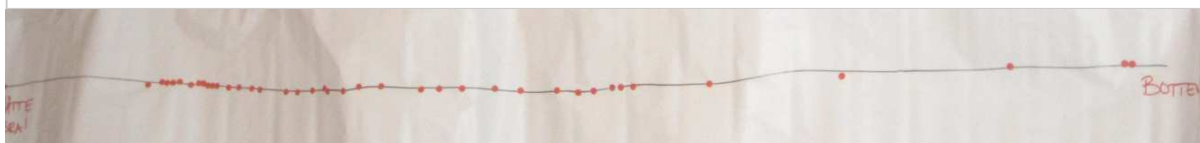
Vi frågade varför de började göra getost och då sa han att man måste vara lite knäpp och galen för att våga satsa på det. Sedan fick vi smaka på deras hemgjorda ost. Det var många olika sorter. Allt från Feta till Mese. Mese var den minst omtyckta osten för att alla gjorde jätteroliga miner när de smakade på den. Många vågade inte ens prova men vi alla tre lyckades få ner bitarna.

Sedan tackade vi för oss och begav oss hem med taxibåt till kastellet igen. Resan hem var guppig men det var ändå fint väder och solen lös på himlen.

Filippa Nelin, Lina Almgren och Linda Danskanen

HUR ÄR DET ATT VARA UNG I SKÄRGÅRDEN

Så här placerade deltagarna vid BUS-träffen Vaxholm ut sina "pluppar" för att visa vad man tyckte om det här med att vara ung i skärgården. Längst till vänster stod det "Jättebra" och till höger "Botten"...

Vad kan bli bättre

Alla fick skriva på postit-lappar vad som kan bli bättre och så här stod det:

- Bättre och billigare kommunikationer
- Lägg inte ner skolorna
- Bredband
- Mer att göra på fritiden
- Kvällsbåtar
- Replokaler
- Mer ungdomsverksamhet
- Bättre kommunikation mellan öarna
- Vi är inga bönder!!!
- Stadsbor borde komma till skärgården oftare
- Många har en massa onödiga fördomar
- Billigare bussar och fler turer
- mer samarbete mellan olika skärgårdar och mellan skärgården och sta
- mera utbildade lärare och ungdomsledare
- Fler gäster på vintern
- Bankomat

Det stod samma saker på ganska många lappar...

Diskussioner

Först fick alla sätta en orange "plupp" vid det ämne/den lapp som kändes viktigast.

De sex lappar som fick flest pluppar delades ut för grupparbete där man försökte hitta lösningarna.

Varje grupp förde anteckningar och fick sedan presentera vad man kommit fram till.

Hur ska vi få bättre kommunikationer?

- Fler bussar och färjor. Snabbare färjor.
- Vi måste få riksdagsmän att förstå att det är en jobbig och lång väg till och från stan
- Få politikerna att arrangera mer åt oss ungdomar i skärgården

Möjligheter till fler jobb

- Starta nya företag
- Byggföretag i skärgården
- kommunen satsar på lägenhetshus
- Sluta stänga ner skolorna
- Slutsats: Det ena leder till det andra

Lösningarna då?

- Aktiviteter tillsammans med andra öar. Blandade idrottslag (från olika öar).
- Fixa fler ungdomsgårdar.
- En "ungdomsbåt" som hela tiden cirkulerar (husbil) och har bra ungdomsledare som fixar happenings.
- Tjata på kommunen, sök bidrag på en massa ställen.
- utbyte mellan skärgårdar
- ordna något kul för äldre också, inte bara kurser och seminarier
- handlingskraftiga och ansvarsfulla ledare så att det händer någonting
- hjälpa skärgårdsbor in till städerna när det händer någonting. Städerna är bättre på att ordna sådana aktiviteter.
- bättre samarbete mellan skolorna
- idébanken, SIP, Vi Unga-agerande från ungdomarna
- villiga vuxna
- Ungdomsråd
- lär ungdomarna att påverka
- tvärtrafik
- locka ut turister på vintern

Texten ovan är hämtad från anteckningarna

Framtidsdag i Korpo

Äntligen ordnades det ett tillfälle där ungdomarna i Korpo skola fick göra sin röst hörd!

Arrangörerna är Barnens och Ungdomarnas Skärgård **BUS** i samarbete med Barnens och Ungdomarnas Åboland.

Många viktiga frågor togs upp, och de få beslutsfattarna som deltog var positivt överraskade över ungdomarnas engagemang i kommunala frågor.

De beslutsfattare som deltog i framtidsdagen var skolsekreterare Otto Ilmonen, ordförande för svenska skolnämnden Ingrid Jansson, Tiina Lehtonen och Terhi Ahosola från Korpo.

Från Houtskär deltog kommundirektören Mikael Grannas och fullmäktige-ordförande Edgar Sjöwall. Det tunna deltagandet berodde delvis på att framtidsdagen ordnades mitt på dagen då de flesta jobbade.

Debattelar

Till att börja med var det Ja/Nej-

debattelar. De flesta åsikterna var att skärgården är en säker plats, förutom att det onekligen körs för fort. Majoriteten var för vindmöllor. Lite under hälften tyckte att man kan utöva sina hobbyer i skärgården.

Begrepp som kommun- och servicestrukturreformen var nya för nästan alla eleverna, och bara ett fåtal hade blivit befrågade om vad de tyckte om bildningen av en storkommun.

Sedan satte sig alla ner, och man fick ställa frågor till beslutsfattarna. Storkommunfrågan intresserade många, och det fanns många frågor och åsikter om saken. Hur stor makt kommer kommunerna att ha, blir Korpo och Houtskär byar o.s.v.

Bidrag till bussresa

Ungdomarna bad om någon form av bidrag från kommunen

eftersom bussen till Pargas och Åbo kostar över sex euro, men det lät inte särskilt lovande. Även saker som var nya för beslutsfattarna kom upp, t.ex. att Houtskär elevernas skolbuss läcker vatten.

Man hoppas att den här framtidsdagen där ungdomarna får diskutera med beslutsfattarna och göra sin röst hörd skall bli en årlig tradition, och att det i fortsättningen skall locka flera beslutsfattare.

Helena Lindström

Beslutsfattarna borde betrakta såna här möten som en viktig del av sitt jobb. Då kanske fler kommer nästa gång (reds anm)

Det hände i Pargas

I mars ordnades ett ungdomsrådsväl i Pargas. Ungdomar från Sarlinska skolan, Pargas svenska gymnasium, Åbolands yrkesinstitut, Åbolands folkhögskola, Paraistenseudun koulu, Storgårdin koulu och Paraisten lukio ställde upp i valet.

Nytt ungdomsråd bildat

Femton medlemmar och fem suppleanter blev valda. Alla kandidater måste skaffa fem understödare som skrev på deras kandidatansökan, varefter ansökan lämnades in till staden. Sedan ordnades ett val, var ungdomarna själv fick rösta.

Den 10.4 hade ungdomsrådet sitt första möte var Richard Siivonen blev vald till ordförande, Jonathan Jones till viceordförande och Maria Carla till sekreterare. Mandatperioden i ungdomsrådet är två år. Kulturchef A-S Isaksson har haft kontakt med ungdomsrådet.

Samma veckas fredag deltog ungdomsrådet i en "Vaka" som ordnades av Pargas stad i Piuggen var de berättade lite om sin verksamhet. Speciellt underströk Richard Siivonen att ungdomsrådet jobbar för att föra fram ungdomarnas egna åsikter och tankar, och för att påverka besluten som görs i stadshuset. Ungdomar själv vet bäst hur de vill ha det.

Ungdomsrådet för perioden 2007-2008 ser ut som följande:

Richard Siivonen, ordförande
Jonathan Jones, viceordförande
Maria Carla, sekreterare
Kasper Virkkala, medlem
Simon Karlsson, medlem
Sabina Sjödahl, medlem
Anna Kevin, medlem
Ida Ridberg, medlem
Ida Lundell, medlem
Josefin Fröberg, medlem
Malin Andersson, medlem

Ville Saarikkomäki, medlem
Christian Flink, medlem
Marianna Johansson, medlem
Anniina Koskinen, medlem
Ida Johansson, suppleant
Kari-Jussi Suominen, suppleant
Vivian Alvarez, suppleant
Jami Virtanen, suppleant
Tatu Sartovuo, suppleant

Vakan i Pargas

13.3-14.3 2007 ordnades det en vaka i Piuggen (idrotts och ungdomsgård) i Pargas med ca 50 st. ungdomar. Elevrådet som nyss blivit valt var också med.

Vakan gick ut på att vara vaken, ha skoj och umgås med andra från kl. 19.00 på fredag kväll till 07.00 på lördag morgon.

På vakan var det en massa olika program som T-skjorts tryckning, korgklättring, musik m.m.

Vakan ordnades på nytt år igen efter en paus på 6 år. Önskemå-

let om en ny vaka kom från ungdomar i Sarlinska skolan under Framtidsdagen som ordnades för niorna under hösten av BUS och BUÅ.

Sabina Sjödahl

Skicka gärna material till kommande nummer.

Bilder måste vara av bra kvalitet. Skicka originalbilder utan att minska eller komprimera dem på något sätt. Klistra inte in bilderna i textdokument.

Texter kan vara skriva i Word eller Works eller nåt annat vanligt ordbehandlingsprogram. Det går också att skriva direkt i e-posten om du vill.

Skicka texter och bilder med e-post till din projektledare

en liten bildkavalkad

Gruppdiskussion med SIP

vaktposten

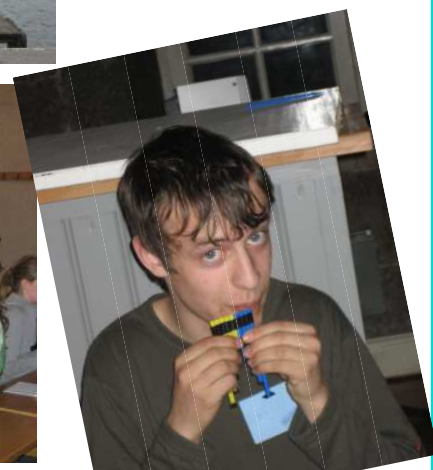
Kastellets fängelsehålor

Friska skärgårdsvindar...

Konferens på Vaxholms Kastell

Per slet med sin flöjt

FRÅN OLIKA BUSTRÄFFAR

Pangbrudar

Evelina—ung företagare

Balansövning

Ki överlämnar framtidsnyckeln

svenska sjöräddningen

BUS och sjöräddningen i Vaxholm

Det hela började med försening vilket gjorde att många av deltagarna blev lite sega. Till slut anländer en båt och en vattenskoter, men stannar i land endast 10 minuter, innan dom får ett larm och är tvungna att lämna hamnen.

När ungefär 20 minuter har gått, och sjöräddarna fortfarande inte sågs till började vissa tröttna ännu en gång men alla gjorde sitt bästa för att underhålla sig själva. Musik, skatt och prat, och även en liveshow av 2 änder som såg till att föröka sin egen art.

Faktaruta

Båten kallas Rescue patrol räddningsbåt 90 E. Den är 11 meter lång och väger runt 4 ton. En dieselmotor på 160 hästkrafter, gör upp till 40 knop. Båten är utrustad med sjukvårdsutrustning, radar, GPS och kommunikationsradio. I Sverige finns det endast 16 stycken båtar från sjöräddnings sällskapet.

En man i vattnet

När 30 minuter har gått anländer sjöräddningen, för andra gången. Det visade sig att en man hade hamnat i vattnet, men hade klarat sig, tack vare en snäll fiskare i en roddbåt

hade sett honom, och plockat upp honom. Den drabbade mannen klarade sig oskadd, och vi kunde fortsätta våran upplevelse om sjöräddningen.

Leo blir först på tur för att åka en sväng med vattenskotern. Han drar på sig gummikläderna och flytvästen, sätter sig på vattenskotern, och sedan bar dom av.

Under tiden är hälften av gruppen ute och åker med storbåten. Vi "journalister" fick lyckligtvis chansen att följa med på båttur nummer 2, där vi kunde få se hur dom hade det.

Tvärsnitt

En av besättningen berättade om själva båten, och en annan berättade vad dom gjorde. Han som körde båten demonstrerade stopp, svängar och fart för oss ungdomar.

Tyvärr var inte 2 av flickorna beredda på inbromsningen, och ramlade omkull. Men oroa er inte, dom klarade sig alldeles utmärkt!

Nathalie Zambon och Moa Johansson

En solig dag kanske en båttur med polarna passar alldeles perfekt tycker du. Lite nonchalant lämnar du flytvästen hemma, för vad kan hända? Inte kommer du att hamna i vattnet, eller hur? Men sen händer det. Du är på däck, tappar balansen och hamnar i det iskalla vattnet. Dina kompisar märker inte det, utan kör iväg med full fart.

Efter ett tag bestämmer en av dina kompisar sig för att gå upp på däck och umgås med även dig, och märker att du är försvunnen. Han blir väldigt orolig, och ropar på sina vänner. Allihop antar att du har ramlat i vattnet, och ringer 112, SOS, som sedan anropar sjöräddningssällskapet via radion. Närmaste enhet hör anropet och ger sig sedan av.

Tur vi har dessa sjöräddare va?

BUS och SIKO-möte på Sandhamn

I början av april så var Isac och Morgan i Sandhamn på ett möte med SIKO. Det mötet handlade mycket om hur man kan få ut flera ut flera ungdomar i skärgården. De intervjuade några personer som var där

Första intervjun

Jag heter Gustav Andersson och jag är landstingsråd.

- Jag vet att BUS är ett samarbetsprojekt mellan Sverige, Åland och Finland.
- Jag tycker man ska marknadsföra, sänka fastighetsskatt och boende-kostnaderna.

Extra fråga: Vad tror du om skärgårdens framtid?

- Jag tycker skärgården har en väldigt bra framtid

Tredje intervjun

Jan Olsén, tillsynsman i skärgårdstiftelsen. Jobbar på Bullerö och med sjöräddningen

- Jag har varit med och planerat BUS från början i SIKO
- Billigare boende är viktigt
- Jag tar med skolbarn till naturreservaten

Extra fråga:

Vad tycker du om ditt arbete?

- Jag gillar mitt arbete, är intresserad av skärgårds frågor

Andra intervjun

Jag heter Kjell Eriksson, länsstyrelsen, jobbar med ungdomsfrågor

Man måste ha service d.v.s. affär, skola och post, bostäder och arbete

Det har tänkts för lite på ungdomar, de är med på en del projekt t.ex. BUS, men det räcker inte.

Frågorna vi ställde

1. Vad heter du och vad jobbar du med?
2. Känner du till BUS?
3. Hur tycker du man ska förbättra så fler flyttar ut?
4. Hur tar du hänsyn till ungdomars åsikter i ditt arbete?
5. Ev. extrafråga

Text och foto: Isac Andersson och Morgan Rosén

Isac och Morgan berättar och svarar på frågor om hur det är att vara ung i skärgården idag

KOCKDUELLEN

DELTAGARNA DELADES IN I TRE LAG FÖR ATT GÖRA EN EFTERRÄTT TILL MIDDAGEN. LAGEN FICK 20€ VARDERA ATT HANDLA INGREDIENSER FÖR, SAMT ETT KÖK ATT BAKA OCH FIXA I. DUELLENS JURY BESTOD AV LÅGRETS ÖVRIGA DELTAGARE.

HEJ ALLA BUSARE!

MEDAN KOCKDUELLEN PÅGICK UNDER LÖRDAGEN SPRANG VI OMKRING OCH FOTADE DEM OCH DOKUMENTERADE NÄR DE SMÅSKIGA DESSERTERNA VÄXTE FRAM. DESSA BILDER HAR VI NU SAMMANSTÄLLT SÅ ATT NI OCKSÅ KAN FÅ SE HUR HOPPLÖSHET FÖRVANDLAS TILL SMAKLÖKSDANS.

NJUT BÄST NI KAN, ENJOY THE RIDE!

/ HANNA OCH SISSEL

TITTUT

LAG 1: BÄRPAJ

JONATHAN ANNA CAROLINE

LAG 2: KLADDKAKA

NIKLAS LINA FILIPPA

LAG 3: CHOKLADGLASSTÄRTA

MILLA JOHANNA LINDA

SHIT, VAD TÄNKTE JAG NÄR JAG VALDE DEN HÄR WENN!

SÅ BÖRJAR DEN LÅNGA RESAN MOT DEN PERFEKTA DESSERTEN

SAMTLIGA LAG FICK ERFARA ATT BAKVERK SÄLLAN SER LIKA GODA UT FÖRE SOM EFTER DE VARIT I UGNEN...

SHIT, HINNER VI?!

...OCH SÅ SKA NI ANVÄNDA DOM HÄR FORMARNA.

OM, SER JAG UT SOM ATT JAG BEHÖVER HJÄLP ELLER...?

Framtidsdag i Hangö

Sex beslutsfattare mötte Hangö högstadium

Åsiktsindelning

Deltagarna fick välja ja- eller nej-sida då **Carina Gustafsson från BUS** läste upp påståenden. En del påståenden, t ex "Jag kommer troligtvis att bo i Hangö om 10-15 år" delade verkligen åsikterna mellan ungdomarna och de vuxna, majoriteten av ungdomarna ansåg att de inte kommer att bo kvar i Hangö medan samtliga vuxna tyckte att de antagligen kommer att bo kvar.

Påståendet om att regattan är bra reklam för Hangö delade också åsikterna till en viss grad, men egentligen ansågs regattan vara helt okej, men att nedskräpningen av Hangös natur borde motarbetas effektivare under regattan.

Därefter satte sig beslutsfattarna bland eleverna, i små grupper, för att diskutera kommunala frågor. Medan diskussionen pågick passade vi på att grabba åt oss några offer för en liten

Frågorna vi ställde

1. Vad är det bästa med Hangö?
2. Finns det några svagheter i Hangö?
3. Vad är, enligt dig, det viktigaste att förbättra här just nu?
4. Tycker du att det finns tillräckligt med olika fritidssysselsättningar i Hangö?
5. Trivs du i Hangö?
6. Vilken är den bästa årstiden här?
7. Skulle du hellre bo i någon annan stad än i Hangö?

intervju för att höra deras personliga åsikter.

Victors Stenströms svar

1. Jag vet inte riktigt.. Sommaren?
2. Dåliga vägar.
3. Skolmaten, den är jätte dålig, bara typ potatisar och köttgryta helatiden!!
4. Hmm, njaa.. Joo det finns.
5. Mycket bra.
6. Självklart sommaren.
7. Beror på vad jag utbildar mig till i framtiden.

Jessica Söderbloms svar

1. Regattan och att det är tryggt här.
2. Ja. T.ex utbudet av sportgrevar är ganska knappt, det finns inte ens ett fotbollslag för flickor längre, allt har slutat.
3. Att förbättra fritidsaktivetsmöjligheterna.
4. Nej.
5. Helt bra nog, men det är tråkigt här på vintrarna.

6. Absolut sommaren.
7. Ja, eftersom det finns mera möjligheter i större städer.

Stadsdirektören Tom Axbergs svar

1. Det är fint att vi är en kuststad i söder, vi har en fin kustmiljö och vi kan njuta av havet.
2. Trots att arbetsplatsutbudet har vuxit (tack vare t. ex hamnen) och det har kommit nya, fina tomter har vi haft en negativ befolkningstillväxt. Jag tror det kan bero på att här inte finns arbeten som kvinnor är intresserade av.
3. Att skapa arbetsplatser kvinnor vill ha.
4. På sommaren ja, på vintern nej. Jag förstår definitivt att det upplevs som en brist.
5. Klart att det finns dåliga dagar här också, men jag tror inte jag skulle trivas i en storstad.

Extra frågor till Tom

- Har det gjorts något för att få fler att flytta till Hangö?

Badhotellet planeras, bostäder på drottningberget planeras - där skulle det bli väldigt attraktiva bostäder osv.

- Ibland sägs det att det som görs i Hangö, görs för turisternas skull och inte för hangöborna, vad tycker du om det här?

- Så skulle jag nog inte uttrycka mig, t.ex badhotellsbygget kommer direkt från hangöbornas intressen. Vi vill bygga det för att alla skolbarn i Hangö ska ha chansen att lära sig att simma, för att vi hangöbor ska kunna gå på morgondopp, men det är klart simhallen ska bli för alla, även turisterna.

Soliga vårhälsningar Sarina och Emma, Hangö.

Det skrivs om BUS

Många tidningar har uppmärksammat BUS-projektet. Alla pressklipp går att ladda ner på www.moja.nu/bus. Här nedan finns ett urval...

Skärgården behöver fler unga
Skärgårdsprojektet har fått mycket uppmärksamhet i media. Här ses några av de unga som deltar i projektet.

Stort skärgårdsprojekt inleddes

En stor ungdomsprojekt inleddes på Åland i slutet av februari. Projektet heter BUS och är ett samarbete mellan ungdomarna från Åland och ungdomarna från Åland och ungdomarna från Åland...

Emma och Emma BUS-er i gymnasiet. Bilden visar ungdomarna som deltar i projektet.

Fullt ös på träffen gav mersmak

De intensiva dagarna på Åland var inspirerande för skärgårdsungdomarna och redan nu laddar de för nästa sammankomst i april. Vi kom fram legom till middag och när vi red på att några av ungdomarna inte kunde komma, därför att en var sjuk, en låg på BI och den sista var mamma precis hade gått bort. Men som med det mesta ordnade det sig till slut, som tur var. Efter middagen var det dags att koka och lära känna varandra...

Ungdomar BUSar i skärgården

Jag kom i kontakt med BUS när jag var på en ungdomsprojekt från Åland. Jag tycker att det är viktigt att ungdomarna får möta och lära känna varandra i skärgården. Projektet startades i november, men verksamheten har varit igång tidigare i Finland. Vi spottar deltagare och till hösten följde Stockholm till på Viking-seminarier på mer än 100 skolor för en tillställning där till Naga som är en skola i Stockholm. Vi var i närheten i Gammelsjö på Naga för tillfället i november. Då hade varit på båten hela dagen och med mycket. Ån på båten, kina gullis, har jag pratat om förskolorna skärgård och på Åland och ungdomarna från Åland och Finland. Vi hade också en vänta i en timme på att få gå eftermiddagen på Åland.

Ungdomar BUSar i skärgården. Bilden visar ungdomarna som deltar i projektet.

Umlinge

Umlinge är ett projekt som syftar till att stärka ungdomarnas engagemang i skärgården. Det är ett samarbete mellan ungdomarna från Åland och ungdomarna från Åland...

Ungdomar utbildas i demokrati

Den gångna helgen var Matilda Ingman, Erik Svensson, Linus Claesson och Mathias Andersson från Ornö respektive Djurö på Åland för att lära sig mer om ungdomarnas delaktighet i samhället. Bland andra träffade man den åländska talmanen Birgitta Sundback och fick dessutom provsitta plenisalen i det åländska lagtinget. Det hela skedde inom ramen för Skärgårdsprojektet.

Vill bo kvar på ön

Blir kommunikationerna båt skolorna finns kvar skul Moring och Islam Mohamm Ekenäs i Finland inte tveka a familj på hemön när de blir stöd klart för de båda under BUS-träffen, Barnens och ungdomnas skärgård, som hölls i he Vaxholms kastell. SI

Ungdomar vill ha tvärtrafik - gemenskap mellan öar saknas idag

En miljö, fritt från bil och avsevärt mer för tillgängligt för unga - och efterträffade - skärgårdsöar sina upplevelser av att bo i skärgården. SMD-samarbetet om den ömsidiga utvecklingen i skärgården. Moring och Islam Mohamm Ekenäs i Finland inte tveka a familj på hemön när de blir stöd klart för de båda under BUS-träffen, Barnens och ungdomnas skärgård, som hölls i he Vaxholms kastell. SI

BUS-ungdomarna (från vänster) Matilda Ingman, Erik Svensson, Linus Claesson och Mathias Andersson. Bilden visar ungdomarna som deltar i projektet.

Projektledarnas rader...

Vi har lärt oss mycket under det här projektet. Framför allt har vi lärt oss att ett år är en kort tid för något så viktigt som att utveckla ungdomsnätverk.

Våra "BUS-ungdomar" har knutit kontakter på ett fantastiskt sätt under de träffar som varit. En del personer återkommer flera gånger, andra möts bara vid något enstaka tillfälle. Men det är påtagligt hur mycket de flesta har gemensamt och hur lätt kontakterna knyts och återknyts.

Erfarenheterna är inte beroende av vilken skärgård man bor i. Det handlar om att vistas i små samhällen med få jämnåriga och ett glest utbud av aktiviteter. Det handlar om att ha långa och tidskrävande resor till andra än de som bor på den

egna ön. Allt detta har man gemensamt.

Det handlar också om att ha en närhet till vuxenlivet och de diskussioner som förs där. Man kanske blir vuxen lite tidigare än stadsborna? Man måste i alla fall flytta hemifrån tidigare än de flesta.

Vid utvärderingarna har det varit mycket tydligt att de kontakter som skapas inom BUS är mycket uppskattade. På var och varannan blankett står det att BUS måste fortsätta och man önskar mer och fler aktiviteter med möten över vattnen. Det omöjliga har gjorts möjligt och ungdomarna har kommit i fokus som aldrig förr. Vi får inte missa det här tillfälle.

Framtidsdagar, BUS-träffar,

demokratiutbildningar och nätverk mellan ungdomar, skolfolk och fritidsledare har vuxit fram. Allt detta bör enligt vår åsikt bli permanenta företeelser i alla regionerna. Det behövs uppföljning och kontinuitet, och givetvis fortsatt utveckling och kanske utvidgning.

Se det första BUS-året som ett pilotprojekt och låt ungdomarnas entusiasm tala för sig själv. Då finns ingen tvekan - detta får inte ta slut...

Citat från BUS-träff:
Jag tycker det är bra att man meddelar vuxna att vi finns.

en liten ordlista (forts från föreg. nr)

I´s du? Jag i´s int I´s int natt pajta	orkar du, kan du? jag orkar inte, jag vill inte låt bli nattlinne
malet kött ludig rojsig poli gubbe	köttfärs lurvig sliten, ostädad A-lagare
påsvantar tupplock ludiskuffare trind	tumvantar dasslock Pälsmössa med öron Lite överviktig
kila jag är van med... voi, voi kina	tränga sig före jag är van vid... oj, oj gräla
kiva, kivogare knackkorv hot dog kvart före åtta butka egnahemshus	roligt, roligare varm korv varm korv med bröd kvart i åtta arrest villa

penal nästa lördag hårdskiva	pennfodral nu på lördag hårddisk
lunta i skolan griskotlett Glada vappen	fuska i skolan fläskkotlett trevlig Valborg

Hört på bussen

- Ska man söka den själv med släpkärra då, eller?

Översättning:

- Ska man hämta den själv med släpkärra då, eller?

En ludiskuffare?

BUS★FESTIVAL

Den 8-10 juni är det dags för festival på Lappo i Ålands skärgård!

Festivalen arrangeras av och för ungdomar i åldern 13-19 år från Egentliga Finland skärgård, Västra Nylands skärgård, Stockholms skärgård, Ålands skärgård & ungdomar från "fasta" Åland.

**LIVEBAND • WORKSHOPS • CYKLA • HA KUL •
TRÄFFA FOLK • TÄLTA • LÄRA NYTT • MUSIK •
ÅLAND • BÅT • LÄGERBÅL • LEKAR
• VOLLEYBOLL •**

*Anmälningavgiften är 15 €/140 kr
(för det får du en specialdesignad tröja när du kommer
till festivalen)*

*Kontakta din projektledare (se sidan 2 i tidningen) för
information och anmälningssblankett eller
hämta själv på www.moja.nu/bus*

WORKSHOPS—UNDER ARBETE

- Filmrally
- Djurtur – Björkö by bike
- Serieteckning
- Dansa bugg
- Smyckesdesign
- Lerduveskytta
- Pimp my T-shirt
- Låtskrivning
- When I'm 24
- Paddla kajak

Festivalen
är så klart
drogfrí

- Street dance
- Kajakpaddling
- Kockduellen – camping
edition!
- Dokumentär
- Poesi & skriva
- Fotografering
- m.m.